OTSUSED

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2021/710,

29. aprill 2021,

millega nimetatakse ametisse Euroopa Liidu eriesindaja Lähis-Ida rahuprotsessis

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artiklit 33 ja artikli 31 lõiget 2,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Iisraeli-Palestiina konflikti lahendamine on liidu jaoks strateegiline prioriteet ja liit peab jääma sellega aktiivselt seotuks kuni see konflikt on kahe riigi kooseksisteerimisel põhineva lahenduse leidnud.

(2) Liit on pühendunud üleüldise ja püsiva rahu tagamisele kogu Lähis-Ida piirkonnas ning on valmis tegema selle nimel koostööd piirkondlike ja rahvusvaheliste partneritega.

(3) ELi eriesindaja Lähis-Ida rahuprotsessis tuleks nimetada ametisse 22 kuuks.

(4) ELi eriesindaja täidab oma volitusi olukorras, mis võib halveneda ja takistada aluslepingu artiklis 21 sätestatud liidu välistegevuse eesmärkide saavutamist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu eriesindaja

Sven KOOPMANS nimetatakse ametisse Euroopa Liidu eriesindajana Lähis-Ida rahuprotsessis ajavahemikuks 1. maist 2021 kuni 28. veebruarini 2023. Nõukogu võib poliitika- ja julgeolekukomitee hinnangule tuginedes ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja („kõrge esindaja“) ettepaneku põhjal otsustada, et ELi eriesindaja volitused lõpetatakse varem.

Artikkel 2

Poliitilised eesmärgid

ELi eriesindaja volitused põhinevad järgmistel poliitikameetmetel seoses Lähis-Ida rahuprotsessiga:

a) üldine eesmärk on saavutada õiglane, püsiv ja üleüldine rahu kahe riigi kooseksisteerimisel põhineva lahenduse alusel, mis hõlmab Iisraeli ning demokraatlikku, terviklikku, elujõulist, rahumeelset ja suveräänset Palestiina riiki, mis eksisteerivad kõrvuti turvaliste ja tunnustatud piiride raames ning millel on normaalsed suhted naaberriikidega kooskõlas Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Julgeolekunõukogu („ÜRO Julgeolekunõukogu“) asjakohaste resolutsioonidega 242 (1967) ja 338 (1973), tuletades meelde ka muid asjakohaseid ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone, sealhulgas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2334 (2016), ja kooskõlas Madridi põhimõtete (sealhulgas maade vahetamine rahu vastu), teekaardi, poolte eelnevate kokkulepete, Araabia rahualgatuse ning Lähis-Ida neliku („nelik“) 1. juuli 2016. aasta soovitustega. Pidades silmas Iisraeli-Araabia suhete erinevaid valdkondi, on piirkondlik mõõde kõikehõlmava rahu saavutamisel väga tähtis komponent;

b) selle eesmärgi saavutamisel on poliitilisteks prioriteetideks kahe riigi kooseksisteerimisel põhineva lahenduse säilitamine ning rahuprotsessi taasalustamine ja toetamine. Eduka lõpptulemuse saavutamiseks on äärmiselt olulised selged parameetrid, millega määratakse kindlaks läbirääkimiste alus, ning liit on nõukogu 2009. aasta detsembri, 2010. aasta detsembri ja 2014. aasta juuli järeldustes määranud selliste parameetrite suhtes kindlaks oma seisukoha, mille aktiivset propageerimist ta jätkab;

c) liit on võtnud kohustuse teha koostööd pooltega ning partneritega rahvusvahelises kogukonnas, osaledes muu hulgas neliku tegevuses ja edendades aktiivselt asjakohaseid rahvusvahelisi algatusi, et anda läbirääkimistele uut hoogu.

Artikkel 3

Volitused

1. Poliitiliste eesmärkide saavutamiseks on ELi eriesindajal järgmised volitused:

a) anda aktiivne ja tõhus liidu panus tegevustesse ja algatustesse, mis on suunatud Iisraeli-Palestiina konflikti lõplikule, kahe riigi kooseksisteerimisel põhinevale lahendamisele kooskõlas liidu parameetrite ja asjakohaste resolutsioonidega, sealhulgas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 2334 (2016), ning esitada ettepanekuid sellega seotud liidu meetmete võtmiseks;

b) hõlbustada ja säilitada tihedaid suhteid kõigi rahuprotsessi osapoolte, asjaomaste poliitiliste osalejate, piirkonna teiste riikide, neliku liikmete ja teiste asjaomaste riikidega, samuti ÜRO ja teiste asjaomaste rahvusvaheliste organisatsioonidega, nagu Araabia Riikide Liiga, et teha nendega koostööd rahuprotsessi tugevdamisel;

c) kasutada ära arenevat piirkondlikku maastikku Lähis-Idas ning eelkõige suhete normaliseerumist Iisraeli ja mitme Araabia riigi vahel, et rahuprotsessi veelgi edendada ning seeläbi toetada piirkonna stabiilsust;

d) pöörata erilist tähelepanu rahuprotsessi piirkondlikku mõõdet mõjutavatele teguritele, Araabia partnerite kaasamisele ja Araabia rahualgatuse rakendamisele;

e) teha asjakohast tööd, et edendada ja toetada võimalikku uut läbirääkimiste raamistikku, konsulteerides kõikide peamiste sidusrühmade ja liikmesriikidega;

f) aktiivselt toetada ja edendada rahuläbirääkimisi poolte vahel, muu hulgas esitades nende läbirääkimiste kontekstis ettepanekuid liidu nimel ja kooskõlas liidu konsolideeritud pikaajalise poliitikaga;

g) tagada liidu jätkuv kohalolek asjakohastel rahvusvahelistel foorumitel;

h) anda panus kriisiohjamisse ja -ennetamisse, sealhulgas seoses Gaza sektoriga;

i) toetada taotluse korral poolte vahel saavutatud rahvusvaheliste kokkulepete rakendamist ning võtta nende suhtes diplomaatilisi meetmeid, kui nimetatud kokkulepete tingimusi ei täideta;

j) toetada poliitilisi jõupingutusi, et saavutada põhjalik muutus, mis viiks jätkusuutliku lahenduse leidmiseni Gaza sektori jaoks, mis on tulevase Palestiina riigi lahutamatu osa ja millega peaks läbirääkimiste käigus tegelema;

k) võtta rahuprotsessi raames koos kokkulepetele alla kirjutanutega konstruktiivseid meetmeid, et edendada demokraatia põhinormidest kinnipidamist, sealhulgas rahvusvahelise humanitaarõiguse, inimõiguste ja õigusriigi põhimõtete austamist;

l) teha ettepanekuid liidu sekkumise kohta rahuprotsessi ning selle kohta, milline on parim viis viia ellu liidu algatusi ja käimasoleva rahuprotsessiga seotud liidu jõupingutusi (nt liidu panus Palestiinas läbiviidavatesse reformidesse), sealhulgas seoses liidu asjaomaste arendusprojektide poliitiliste aspektidega;

m) mõjutada pooli hoiduma ühepoolsetest meetmetest, mis võiksid kahjustada kahe riigi kooseksisteerimisel põhineva lahenduse elujõulisust, eelkõige Jeruusalemmas ja okupeeritud Läänekalda piirkonnas C;

n) anda nelikusse nimetatud saadikuna korrapäraselt aru läbirääkimiste edenemisest ja kulgemisest, samuti neliku tegevusest, ning liidu seisukohtade alusel ja koostöös neliku ülejäänud liikmetega aidata kaasa neliku saadikute kohtumiste ettevalmistamisele;

o) koostöös liidu inimõiguste eriesindajaga aidata kaasa liidu inimõigustepoliitika (sh inimõigusi käsitlevad liidu suunised, eelkõige liidu suunised laste ja relvastatud konfliktide kohta ning naiste ja tütarlaste vastu suunatud vägivalla ning diskrimineerimise kõigi vormide vastase võitluse kohta, ning liidu poliitika, mis käsitleb ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1325 (2000) naiste, rahu ja julgeoleku kohta) rakendamisele, sealhulgas jälgides arenguid ja koostades nende kohta aruandeid ning soovitusi;

p) aidata kaasa sellele, et piirkonna arvamusliidrid mõistaksid paremini liidu rolli ning suurendada selle nähtavust;

q) teha vajaduse korral koostööd kodanikuühiskonna esindajatega, sealhulgas naiste ja noortega, ning pooltevahelise usalduse suurendamise meetmetes osalevate isikutega.

2. ELi eriesindaja toetab kõrge esindaja tegevust ning tal on pidev ülevaade kõigist liidu Lähis-Ida rahuprotsessiga seotud tegevustest piirkonnas.

Artikkel 4

Volituste täitmine

1. ELi eriesindaja vastutab oma volituste täitmise eest, tegutsedes kõrge esindaja alluvuses.

2. Poliitika- ja julgeolekukomiteel on ELi eriesindajaga eelissidemed ning ta on ELi eriesindaja peamine kontaktorgan nõukogus. Poliitika- ja julgeolekukomitee annab ELi eriesindajale tema volituste raames strateegilisi juhtnööre ja poliitilisi suuniseid, ilma et see piiraks kõrge esindaja volitusi.

3. ELi eriesindaja tagab süstemaatilise ja selge kooskõlastamise ja koostöö Euroopa välisteenistuse ja selle asjaomaste osakondadega.

4. ELi eriesindaja külastab piirkonda regulaarselt ning tagab tiheda koordineerimise asjaomaste liidu delegatsioonidega piirkonnas, sealhulgas liidu esindusega Jeruusalemmas, liidu delegatsiooniga Tel Avivis ning nende kaudu liikmesriikide diplomaatiliste esindustega.

Artikkel 5

Rahastamine

1. ELi eriesindaja volituste täitmisega seotud kulude katmiseks ajavahemikul 1. mai 2021 kuni 28. veebruar 2023 ette nähtud lähtesumma on 2 099 463,58 eurot.

2. Kulusid hallatakse vastavalt liidu üldeelarve suhtes kohaldatavatele menetlustele ja normidele.

3. Kulude haldamise suhtes kohaldatakse ELi eriesindaja ja komisjoni vahelist lepingut. ELi eriesindaja annab kõigist kuludest aru komisjonile.

Artikkel 6

Meeskonna moodustamine ja koosseis

1. ELi eriesindaja vastutab oma volituste ja talle eraldatud vastavate rahaliste vahendite piires meeskonna moodustamise eest. Meeskonda kuuluvad vastavalt volitustele konkreetsetes poliitikaküsimustes pädevad isikud. ELi eriesindaja teavitab nõukogu ja komisjoni viivitamata oma meeskonna koosseisust.

2. Liikmesriigid, liidu institutsioonid ja Euroopa välisteenistus võivad teha ettepanekuid personali liikmete tööle lähetamiseks ELi eriesindaja juurde. Lähetatud personali liikmete töötasu katab vastavalt kas liikmesriik, asjaomane liidu institutsioon või Euroopa välisteenistus. ELi eriesindaja juurde võib lähetada ka liikmesriikide poolt liidu institutsioonidesse või Euroopa välisteenistusse lähetatud eksperte. Rahvusvahelistel lepingulistel töötajatel peab olema mõne liikmesriigi kodakondsus.

3. Kõik lähetatud personali liikmed jäävad neid lähetanud liikmesriigi, liidu institutsiooni või Euroopa välisteenistuse haldusalluvusse ning täidavad oma kohustusi ja tegutsevad ELi eriesindaja volituste huvides.

4. ELi eriesindaja personal jagab ruume asjaomase Euroopa välisteenistuse osakonnaga, liidu delegatsiooniga Tel Avivis ja liidu esindaja bürooga Jeruusalemmas, et tagada nende tegevuse sidusus ja järjepidevus.

Artikkel 7

ELi eriesindaja ja tema personali liikmete privileegid ja immuniteedid

ELi eriesindaja ja ELi eriesindaja personali liikmete missiooni läbiviimiseks ja sujuvaks toimimiseks vajalikud privileegid, immuniteedid ja täiendavad tagatised lepitakse asjakohasel juhul kokku vastuvõtvate osapooltega. Liikmesriigid ja Euroopa välisteenistus annavad selleks kogu vajaliku toetuse.

Artikkel 8

ELi salastatud teabe kaitse

ELi eriesindaja ja tema meeskonna liikmed peavad kinni nõukogu otsusega 2013/488/EL ([1]) kehtestatud julgeolekupõhimõtetest ja miinimumstandarditest.

Artikkel 9

Juurdepääs teabele ja logistiline tugi

1. Liikmesriigid, komisjon ja nõukogu peasekretariaat tagavad, et ELi eriesindajale võimaldatakse juurdepääs mis tahes asjakohasele teabele.

2. Liidu delegatsioonid piirkonnas ja/või liikmesriigid osutavad vastavalt olukorrale piirkonnas logistilist abi.

Artikkel 10

Julgeolek

ELi eriesindaja võtab kogu tema otseses alluvuses oleva personali julgeoleku tagamiseks kõik otstarbekad meetmed, tehes seda kooskõlas liidu poliitikaga aluslepingu V jaotise alusel väljapoole liitu operatiivülesannete täitmisele lähetatud personali julgeoleku kohta ning vastavalt ELi eriesindaja volitustele ja julgeolekuolukorrale tema vastutuspiirkonnas, tegutsedes eelkõige järgmiselt:

a) koostades Euroopa välisteenistuse suunistele tuginedes missioonile eriomase julgeolekukava, milles nähakse ette eriomased füüsilised, organisatsioonilised ja menetluslikud julgeolekumeetmed, millega reguleeritakse personali ohutu liikumise korda missiooni vastutuspiirkonda ja -piirkonnas ning julgeolekualaste juhtumite ohjamist, ja milles nähakse ette ka erandolukorra plaan ja missiooni evakueerimisplaan;

b) tagades vastutuspiirkonnas valitsevatele tingimustele vastava kõrge riski kindlustuskaitse kõigile väljapoole liitu lähetatud personali liikmetele;

c) tagades, et kõik ELi eriesindaja meeskonna väljapoole liitu lähetatud liikmed, sealhulgas kohapeal tööle võetud lepingulised personali liikmed, on saanud enne vastutuspiirkonda saabumist või sinna saabudes asjakohase julgeolekukoolituse, mis tugineb sellele piirkonnale Euroopa välisteenistuse poolt määratud riskiastmele;

d) tagades, et kõik korrapäraste julgeolekuhindamiste tulemusel esitatud kokkulepitud soovitused viiakse ellu, ning esitades nende elluviimise ja muude julgeolekuküsimuste kohta kõrgele esindajale, nõukogule ja komisjonile kirjalikke aruandeid eduaruannete ja volituste täitmist käsitlevate aruannete raames.

([1]) Nõukogu 23. septembri 2013. aasta otsus 2013/488/EL ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekueeskirjade kohta (ELT L 274, 15.10.2013, lk 1).

Artikkel 11

Aruandlus

ELi eriesindaja esitab kõrgele esindajale ning poliitika- ja julgeolekukomiteele korrapäraselt aruandeid. Vajaduse korral esitab ELi eriesindaja aruandeid ka muudele nõukogu töörühmadele. Korrapärased aruanded edastatakse COREU-võrgu kaudu. ELi eriesindaja võib esitada aruandeid välisasjade nõukogule. ELi eriesindaja võib osaleda teabe andmises Euroopa Parlamendile.

Artikkel 12

Koordineerimine

1. ELi eriesindaja aitab kaasa liidu tegevuse ühtsuse, järjepidevuse ja tõhususe saavutamisele ning aitab tagada, et kõiki liidu vahendeid ning liikmesriikide meetmeid rakendatakse järjekindlalt liidu poliitiliste eesmärkide saavutamiseks. Vajaduse korral tehakse koostööd liikmesriikidega. ELi eriesindaja tegevus kooskõlastatakse komisjoni talitustega. ELi eriesindaja teavitab korrapäraselt liidu delegatsioone ning liikmesriikide esindajaid, eelkõige liidu esindust Jeruusalemmas ja liidu delegatsiooni Tel Avivis.

2. Kohapeal tehakse tihedat koostööd asjaomaste liikmesriikide esinduste juhtide, liidu delegatsioonide juhtide ja ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonide juhtidega. Need teevad kõik endast sõltuva, et aidata ELi eriesindajat tema volituste täitmisel. ELi eriesindaja annab tihedas koostöös liidu delegatsiooni juhiga Tel Avivis ja liidu esindaja bürooga Jeruusalemmas Palestiina aladel läbiviidava Euroopa Liidu politseimissiooni (EUPOL COPPS) ja Rafahi piiriületuspunktis läbiviidava Euroopa Liidu piirihaldamise abimissiooni (EUBAM Rafah) juhtidele poliitilisi suuniseid kohalikul tasandil. ELi eriesindaja teeb samuti koostööd teiste kohapealsete rahvusvaheliste ja piirkondlike osalejatega.

Artikkel 13

Nõuetega seotud abi

ELi eriesindaja ja tema personal aitavad esitada teavet varasemate Lähis-Ida rahuprotsessi jaoks nimetatud ELi eriesindajate volitustest tulenevatele nõuete ja kohustuste käsitlemiseks ning osutavad sel eesmärgil haldusabi ja võimaldavad juurdepääsu asjakohastele dokumentidele.

Artikkel 14

Läbivaatamine

Käesoleva otsuse rakendamine ja selle kooskõla muude liidu meetmetega kõnealuses piirkonnas vaadatakse korrapäraselt läbi. ELi eriesindaja esitab kõrgele esindajale, nõukogule ja komisjonile korrapäraselt eduaruanded ning 30. novembriks 2022 lõpliku täieliku aruande volituste täitmise kohta.

Artikkel 15

Jõustumine

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel, 29. aprill 2021

Nõukogu nimel
eesistuja
A. P. ZACARIAS